

I Mirs kiosk fandt Per øl og venskab

Københavnske kiosker spiller en stor rolle for mange socialt udsatte. Adskillige ensomme alkoholikere kender stort set kun deres kioskmand. I Mirs kiosk på Østerbro bekymrer man sig om hinanden, hvis nogen er ved at miste grebet om livet. Sådan som det skete for alkoholikeren Per.

SOCIALT UDSATTE

KIRSTEN GREGERS JØRGENSEN

I ndefra ligner kiosken i Randersgade på Østerbro alle andre kiosker på en oktoberdag i 2011. En aladdinsk hule af varer med brunt bagepulver, kirsebærvin og wienerbrød til under halv pris efter klokken 13. Ligner. Og så alligevel ikke. For på disken står en gennemsigtig plastikæske med gul tape om og en sprække skåret med kniv, som i en sparebøsse.

»Til Pers Begravelse. Tak«, står der skrevet med blå sprittusch på det hvide stykke papir på låget.

Et par uger forinden, da kioskejereren Mir gik fra sin butik i Randersgade om eftermiddagen lørdag 24. september 2011, var den bare en almindelig slikæske, som rummede 'salte fisk'. Mir gik hen til Pers lejlighed to gader længere henne med en ramme Kings dåseøl, kylling, pomfritter, chips og kiks.

Efterhånden drak Per 20-25 øller daglig. Han sad normalt i kiosken dagen lang, men hans sår på benene var nu så slemme, at smerterne gjorde det svært at gå. Mir ringede på dørtелефonen, men Per svarede ikke. Mir låste sig ind ad den grå hoveddør og gik op ad trapperne til 3. sal, hvor han stillede varerne ude foran døren, som han plejede. Han var sikker på, at Per var hjemme. Der var ikke noget usæd-

vanligt i, at han ikke åbnede. For hverken Mir eller andre kom nogensinde ind i Pers lejlighed. Engang skete det, at Mir fik et glimt gennem døren på klem. Han var chokeret over det, han så.

Nogle timer forinden den lørdag ringede Mir til Per og sagde, at han ville komme forbi med mad senere.

»Nå, Pappa, det er godt«, svarede Per, som var på vej til McDonald's, hvor han ofte spiste McNuggets. Hvis det da ikke var Beauvais' boller i karry på dåse eller den stærke pakistanske mad, han af og til fik af Mirs kone 'Mammi'. 'Mammi og Pappa'. Sådan kaldte Per dem. Den dag var sidste gang, Mir talte med Per. Og var det ikke for Mir, havde Per ligget død i længere tid, end han gjorde.

Per var Mirs gps

De to kom fra vidt forskellige baggrunde. Kioskejereren Mir Inayat, født i Pakistan i 1953, og førtidspensionisten Per Thunbo, født på Østerbro i 1956. I 1971 flyttede Mir til Norge og herefter Danmark. Han har fire børn, to med sin norske ekskone og to med Mammi, som han har været gift med i 27 år. I 22 år har han haft kiosken, og de sidste cirka 12 år var Per en del af hans dagligdag. Han sad over for Mir på den sorte barstol bag det brune forhæng ind til de blip-bløppende spilleautomater bagest i lokalet. Nogle gange skændtes de to som et gammelt ægtepar, men mest for sjov.

»Din dumme indvandrer«, sagde Per.

»Din dumme dansker«, svarede Mir, og så grinede de og tog ud for at købe varer til kiosken.

»Min gps«, sådan omtalte Mir Per. For som tidligere gulvlægger i københavnske hjem kendte Per hovedstaden som sin egen baglomme. En dag fik de foræret to orange blomsterkranser af en vinhandler. De tog dem på og spøjte med, at nu var de gift.

Per lugtede så meget, at førtidspensionisten Dorte, som kommer i kiosken daglig, af og til måtte vende hovedet bort,

hvis vinden var i den forkerte retning, når de to drak øller udenfor. Især var det slem, når der gik hul på hans sår på benene og stanken af betændelse bredte sig i butikken. Det skete, at kunder klagede, og så var Mir nødt til pænt at bede Per om at gå udenfor. Men Per blev ikke sur. Engang spurgte Mir og Dorte Per, om de ikke skulle tage hen til Bjørn, som Per også drak med. Så kunne han få et bad i Bjørns badekar, mens Mir og Dorte vaskede hans tøj. »I skal ikke blande jer«, lød svaret.

Med et enormt forbrug af øl og smøger var Pers økonomi ved at løbe løbsk. Derfor gav han sit dankort til Mir, som så sørgede for at købe ind. Den hvide papirlap ved Mirs disk vidner dog stadig om en ubetalt regning på 1.455 kroner. Alligevel stoledes Mir på Per og sendte ham gerne i banken med 6.000 kroner for at veksle penge.

Det var ikke kun Per, der fandt noget særligt hos Mir i kiosken. Gennem årene har kunder betroet Mir deres problemer. Med kæresten, med sex. Tanker om selvmord. Han har oplevet dem græde i kiosken. Han har set mennesket, som det er, når alle lag er skrælet af. Og her i kiosken, hvor sjove bemærkninger langes over disken på lige fod med slik og smøger, holder Mir på de hemmeligheder, han hører. Til jul giver han nogle gange øl og pizza til dem fra kiosken. Så dækker Dorte op med papirdug og fyrfadsllys ovre på Bopa Plads.

Uformelle væresteder

Mange mennesker i København kender stort set kun deres kioskmand, som typisk er indvandrer og ofte pakistaner som Mir. Det vurderer flere gademedarbejdere. De mener, det har en kæmpe betydning for socialt udsatte mennesker, at de i kiosken kan få en snak med ejeren og andre i stedet for at sidde isoleret i en lejlighed. For alkoholismen er ofte også ensomhedens sygdom, så turen ned til kiosken er måske hele deres liv. Foruden daglig snak er eksemplerne alt fra at kunne købe på klods til at få mad eller andre varer, der alligevel skal smides ud.

Kioskejerens engagement i lokalsamfundet betegner sociologiprofessor Jørgen Elm Larsen som en form for frivilligt socialt arbejde. Og netop det at kiosken er et

uformelt værested, kan være afgørende for nogle udsatte mennesker. Formelle væresteder henvender sig nemlig typisk til specifikke målgrupper, og en tærskel skal overskrides ved at gå ind de steder. I kiosken føler man sig derimod ikke stigmatiseret. Sådan var det måske også for Per. Det var i hvert fald her, han fik sin sociale kontakt. Og det var herfra, Mir slog alarm, da han ikke hørte fra Per.

I dagene efter den lørdag, Mir leverede mad til Per, ringede han til Per 20-30 gange. Også en nat, da han vågnede og skulle på toiletet. Torsdag 29. september ringede han til sidst til politiet ved middagstid. Dorte gik hen til lejligheden og så politifolk med masker på. Man mente, Per havde ligget død siden søndag.

Mir blev helt stille, da han fik det at vide. Han ringede til Mammi, som blev meget ked af det. De talte om, at de havde mistet deres bedste ven. I dagene efter kunne Dorte og hendes søn Bue godt mærke, at Mir ikke var, som han plejede. Han lavede ikke så meget sjov, var stille og virkede lidt forvirret. Mir ville, at Per skulle have en flot krans. Og gav indsamlingen ikke penge nok, ville han selv betale resten.

Bajere i kisten

Mandag 10. oktober 2011 var dagen før Pers begravelse, hvor æsken skulle tømmes. Rundt om den lå Mirs og Pers 'bryllupskrans', og bagved sad en lille hvid stofdukke med sort strithår og armene hvilende på den. 'Per', stod der på den. Dukken var fra nogle af børnene i kvartieret.

»Han skal sgu da have en ramme øl med i kisten. Det ville han da hellere end blomster«, sagde Claus på vej hen til disken for at betale sin øl. Det var faktisk rigtigt nok, at Per på et tidspunkt havde sagt, at han ville have en kasse bajer med i kisten, når han døde.

Mir råbte ud til Dorte, der stod ude foran kiosken med sin sorte labrador Aicha.

»Kommer du ind og tæller pengene«.

»Ja, ja, jeg skal lige drikke min øl færdig«, svarede hun.

»Du har kraftedeme limet den godt til, Mir«, sagde Dorte, mens hun kæmpede med at få tapen rundt om boksen af. Hun startede med at tælle 50'erne.

Farvel

Begravelsesdagen var en flot efterårsdag med solskin og 13 grader. Mir ventede ude foran kirken. Claus og hans kone, Pernille, kom gående med hver sin dåseøl, som de stillede på jorden. Claus slæbte på bas og forstærker.

»Per var vist det, man kalder en flink fyr«, sagde præst Erik Balslev-Clausen i sin tale.

»Ja«, råbte Claus, og flere af dem fra kiosken nikkede. De sad i venstre side af kirken og var ti i alt.

På kirkegulvet lå den eneste krans.

»En sidste hilsen - Miriam kiosken og kunder«, stod der på båndet. Blomsterkransen bestod blandt andet af hvide roser, lilla klematis, laksefarvede nelliker og cremefarvede georginer. Den kostede 1.000 kroner. Indsamlingen gav 1.192 kroner, og Dorte sagde, at så giver Mir nok en øl for resten af pengene.

Efter præstens tale ville Claus spille et nummer for Per på sin elbas. Han kiggede over mod Pers kiste.

»Hej ven, god tur. Nu vil jeg spille et nummer for Per, som jeg har kendt i snart ti år«, sagde han.

Bjørn brød ind:

»Per har stået nede på Randersgade i Mirs kiosk. Vi har holdt af ham. Mir var hans bedste ven ... og nu skal du bare fyre den af, Claus«. Bjørns stemme knækkede over, og han bøjede hovedet forover, så hestehalen faldt fladt ned i nakken.

Claus lukkede øjnene, mens fingrene gled hen over bassen. Bagefter klappede folk, alt imens regnen begyndte at tromme mod kirkens ruder.

De sang 'Altid frejdig når du går'. Mir skubbede sine briller med de røgfærdede glas på plads. Som han sad der, kunne man se grå totter hist og her i det tilbagestrøgne sorte hår. Han tænkte: »Det var så livet. Det var det. Det kan hurtigt være bida«.

Pernille vinkede til Pers kiste, da de gik

PÅ JULETRÆET. Kioskejereren Mir Inayat ville ønske, at hans ven Per kom ind ad døren. Men han må nøjes med et billede af Per på juletræet i kiosken. Foto: Jens Juul

ud for at vente på rustvognen. Præsten kom hen til Mir og sagde, at det var godt, Mir kunne holde øje med Per, for han syntes, det var vigtigt, at Mir anerkendes for sin sociale indsats.

De hentede den hvide kiste. Mir bar i midten. Han stod med sammenpressede læber og holdt hænderne foran sig, mens han kiggede efter bilen, der kørte bort.

Med på cyklen

Mir synes, Per var et fantastisk menneske. Han kunne lide Pers ærlighed. Og at han var stille og rolig.

»Permann«, som Mir siger med norsk-klingende accent.

»Jeg savner ham ... jeg har det rigtig skidt. Tænk, vi sad jo over for hinanden i så mange år, sådan her. Og pludselig er han væk«, siger Mir og sætter sig på Pers stol, som stadig står samme sted i kiosken.

Per er væk. Og så alligevel ikke. For nogle år siden fik Mir en cykelanhænger af Per. Han brugte den ikke. Men efter Pers død sætter Mir anhængerens på sin cykel. Så føler han, at han kører rundt med Per ved sin side.

ps@pol.dk

Artiklen er baseret på samtaler med Mir Inayat og hans kone, Nuzhat. Fra kiosken: Dorte Nielsen og hendes søn Bue, Claus og Pernille Kolding, Bjørn Nielsen, Jørgen Pedersen samt Pers bror og nevø, Jan og Jonas Thunbo. Socialcenter København: Bent Jørgensen, støttekontaktperson City-Østerbro, Jytte Høybye Nielsen, støttekontaktperson Nørrebro, samt Tom Olsen, Hjemløseenheden. Jørgen Elm Larsen, sociologiprofessor (KU). Erik Balslev-Clausen, sognepræst, Davids Kirke. Ayad Kadhim Abbas, erhvervsrådgiver, Københavns Erhvervscenter. Claus Nielsen, vicedirektør, De Samvirkende Købmænd. Pernille Thiele Blomster, Østerbro. Nogle episoder er overværet af journalisten, andre er rekonstrueret.